

«ESCULTURA MODERNA I MITOLOGIA CLÀSSICA. LA NISSAGA DELS CAMPENY»

SALVADOR OLIVA MARCH

Fa tot plegat cosa d'un mes que vam presentar aquest llibre meu en societat. Es va encarregar de fer-ne la presentació Judit Subirachs, doctora en Història de l'Art i filla de l'il·lustre escultor català. Com prou bé indica el títol, l'obra tracta sobre el maridatge entre l'escultura pública del nostre país i la mitologia grecoromana. És un assaig que combina la recerca històrica amb l'art, la mitologia i la tradició clàssica. Considero que conté informacions interessants (algunes de les quals prou innovadores) sobre aquest aspecte del nostre patrimoni. Ara bé, al meu entendre, la voluntat de contextualitzar cada monument en l'entorn social, històric i cultural a

nivell tant nacional com europeu, és el que confereix a aquest estudi un cert valor afegit. Seguint el fil de la producció escultòrica de la nissaga dels Campeny, el lector fa un recorregut pels corrents artístics que més han marcat l'escultura catalana moderna.

Cal remarcar que, malgrat els temps que corren, la publicació ha estat possible gràcies al suport incondicional del CECI (Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada), a la subvenció de l'IRMU (Institut Ramon Muntaner) i a la bona predisposició de l'Obrador Edèndum. *Escultura moderna i mitologia clàssica. La nissaga dels Campeny* ha estat incorporat al catàleg de la selecta editorial de Santa Coloma de Queralt dins de la col·lecció *Quodlibeta*, reservada a estudis relacionats amb l'àmbit de la història i les humanitats.

D'ençà que vaig començar a orientar els meus estudis universitaris —com ha passat el temps!— cap al grec, el llatí i la cultura clàssica, em vaig sentir poderosament atret per la constatació i l'anàlisi del rastre que grecs i romans havien deixat en el món occidental. És el que tenen els «clàssics»: una espècie de validesa eterna, sense data de caducitat, tothora a punt per ser reutilitzats, revisats, reinterpretats... I en tot aquest llegat, que és el que hom anomena *tradició clàssica*, el sistema mitològic ha jugat de sempre un paper prou destacat, especialment en les arts plàstiques. No cal parapetar-se en la cultura més elevada per certificar-ne el

grau d'incidència: n'hi ha prou i de sobres fent una ullada a la més propera quotidianitat.

Passejant, sense anar més lluny, per parcs i places de la major part de ciutats europees o americanes, és fàcil comprovar fins a quin punt monuments de les més variades èpoques i estils recreen personatges i històries manllevats de la mitologia. Aquest és sense cap mena de dubte i de manera ben destacada el cas d'Igualada. Les vegades que m'havia aturat a observar encuriós el Neptú, el Prometeu i l'Hèrcules! I d'alguna manera, vés a saber en quin racó del meu subconscient, ja s'anava covant la idea d'aclarir els enigmes que s'amaguen darrere d'aquestes tres escultures. Em plau recordar en aquest moment que la *Revista d'Igualada* ha posat també el seu granet de sorra en la gènesi de la meva recerca. Tot va començar amb la fase de documentació per a un article d'aquesta publicació («La mitologia clàssica en l'art públic d'Igualada», *Revista d'Igualada*, 25, abril 2007, p. 24-33). El llibre, per tant, recull els resultats finals d'un treball iniciat ara fa cinc anys arran d'aquella col·laboració.

El cas d'Igualada resulta força insòlit dins del panorama artístic, ja que les tres escultures mitològiques del centre històric són obra de dos artistes emparentats i al mateix temps clars exponents de dos dels corrents que més han influït en l'art públic català. Partint dels tres monuments igualadins, a bastament comentats en el llibre,

vaig estendre els tentacles de la meva investigació cap al llinatge d'escultors que els havien concebut i realitzat. De la mà, doncs, de la il·lustre nissaga dels Campeny (Damià Campeny i Estrany, Josep Campeny i Santamaria i Xavier Medina-Campeny), el llibre permet viatjar pel neoclassicisme, el realisme i la postmodernitat: tres moments cabdals de l'escultura catalana i tres maneres d'assumir el llegat simbòlic de la mitologia clàssica. *Escultura moderna i mitologia clàssica. La nissaga dels Campeny* no sols repassa la biografia d'aquests tres artistes (per cert, fantàsticament retratats pel dibuixant igualadí Pere Noguera), sinó que treu a la llum aspectes desconeguts relacionats amb els tres monuments igualadins que de ben segur sorprendran més d'un lector.